



# Grondwateronttrekkingen en drainagemiddelen

## Nieuwe regels

Waterschap Vechtstromen

*AB Themasessie 9 september 2026*



# *Inhoud*

1. Uitwerking regels
2. Maatwerk
3. Onderbouwing beperkingengebieden
4. Nadeelcompensatie
5. Proces



# *Uitwerking regels*



## *Aanleiding*

- Toename droge jaren sinds 2018
- Watertekort voor landbouw, natuur en zettingsgevoelige objecten



## *Doel*

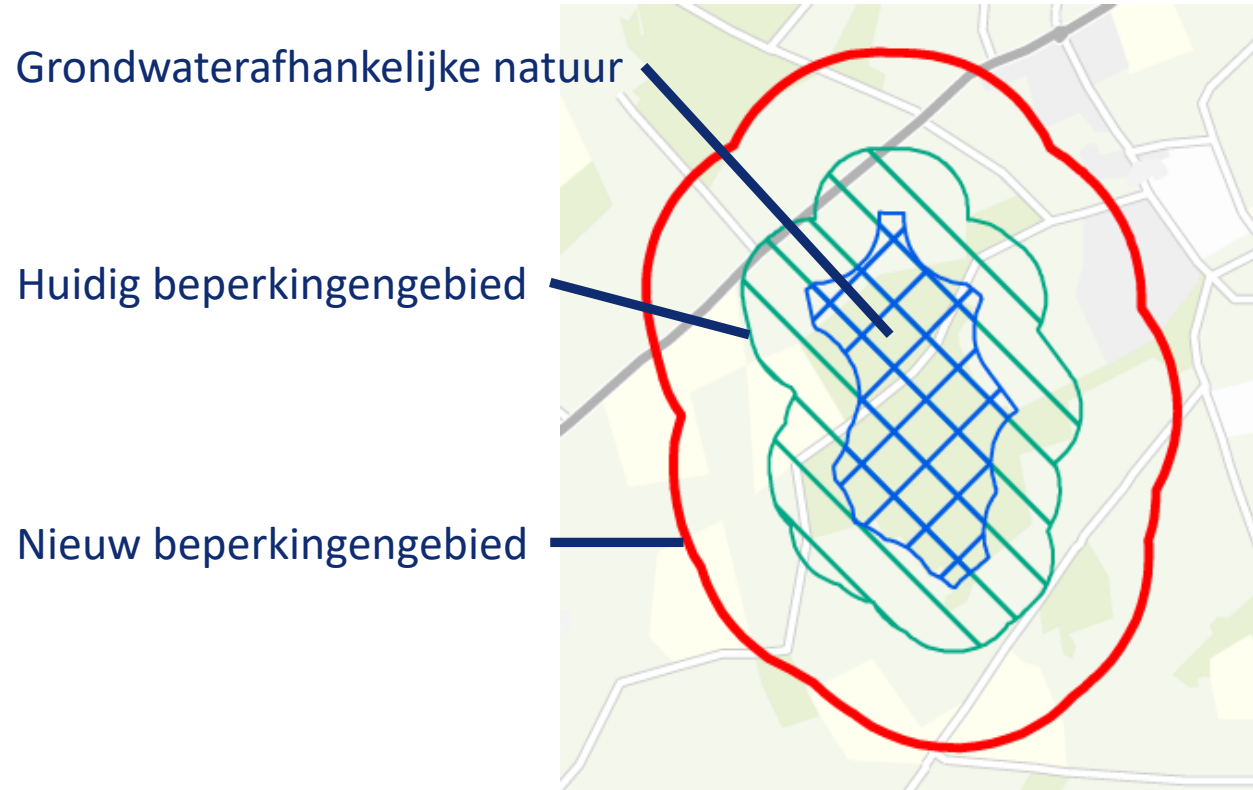
- Grondwatervoorraad beheren en gelijk benutten





“Duurzame instandhouding toestand van ons grondwater”





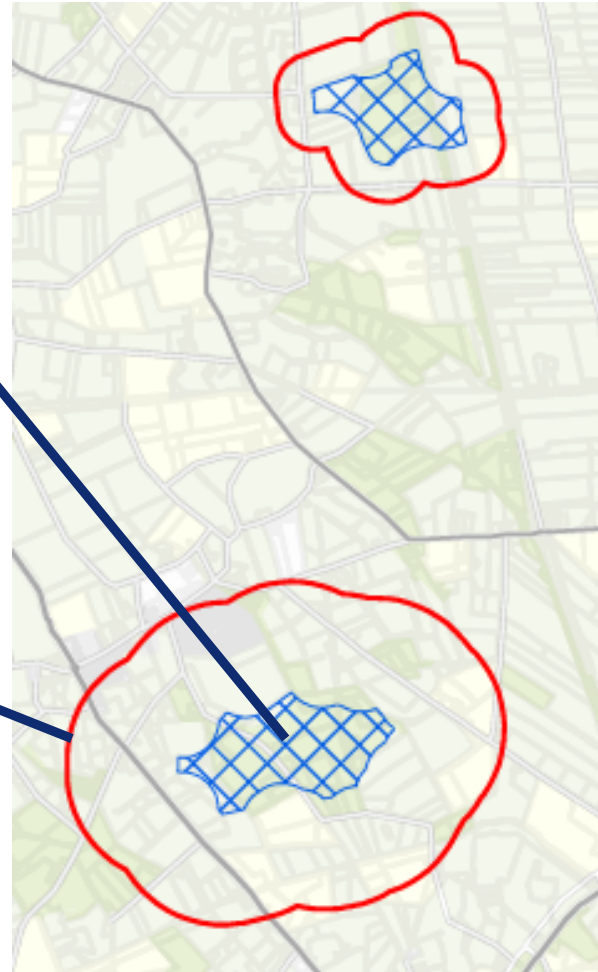
- Meldplicht  $> 10 \text{ m}^3/\text{u}$
- Vergunningplicht  $> 60 \text{ m}^3/\text{u}$
- Beperkingengebied
  - Verbod nieuw
  - Overgangsrecht bestaand
- Meten en registreren vereenvoudigd
- Tijdelijk onttrekkingsverbod

## Grondwateronttrekkingen voor beregening



Grondwaterafhankelijke natuur

Nieuw beperkingengebied



- Meldplicht < 0,8 m - maaiveld
- Vergunningplicht > 0,8 m - maaiveld
- Beperkingengebied
  - Verbod nieuw
  - Overgangsrecht bestaand

# Drainagemiddelen



# *Maatwerk*



# *Maatwerk*

1. Regels gelden alleen waar ze nodig zijn: onderscheid beperkingengebied en overig gebied
2. Beperkingengebied is op basis van gebiedskenmerken bepaald.
3. Vergunningplicht biedt ruimte voor maatwerk
4. Overgangsrecht biedt ruimte om bestaand gebruik te respecteren en drainagemiddelen aan te passen
5. Meer maatwerk in herinrichtingprojecten



# *Onderbouwing beperkingengebieden*



# *Onderbouwing beperkingengebieden*

1. Deskundigenadvies en aanvullend rapport TAUW
2. Grondwateronttrekkingen
  - Blijft 500 m, getoetst voor 2 gebieden
3. Drainage
  - Per gebied bepaald, van 100 m tot 1.900 m
4. Kaarten beschikbaar



# *Nadeelcompensatie*



# *Risicoanalyse nadeelcompensatie*

- Aanspraak nadeelcompensatie nieuwe regels voor grondwateronttrekkingen en aanleg drainagemiddelen
- SAOZ (Stichting Adviesbureau Onroerende Zaken)
- In hoeverre leiden nieuwe regels tot schade?
  - verplicht nemen van maatregelen
  - opbrengstderving
- In het licht van het normaal maatschappelijk risico
  - abnormale last
  - speciale last
- In het licht van mitigatie
  - maatwerk
  - overgangsrecht
  - financiële compensatie



# *Uitgangspunten nadeelcompensatie*

- Een ieder draagt zijn eigen schade, tenzij ...
  - onrechtmatige daad (6:162 BW)
  - onevenredige schade bij de rechtmatige uitoefening van een overheidstaak = nadeelcompensatie (titel 4.5 Awb + afdeling 15.1 Ow)
- Artikel 15.1 Ow noemt de waterschapsverordening en een omgevingsvergunning als een besluit, waarop titel 4.5 Awb van toepassing is
- Als de rechtmatige uitoefening van bevoegdheid of taak schade veroorzaakt die uitgaat boven het normale maatschappelijke risico en die benadeelde in vergelijking met anderen onevenredig zwaar treft, dan recht op vergoeding van die schade
  - vergelijk van situaties (voor en na de wijziging van de regels)
  - voldoende causaal verband
  - meer dan het normale maatschappelijke risico (abnormale last/ *onevenredig* nadeel)
  - in vergelijking met anderen *onevenredig* zwaar getroffen (speciale last)

## ■ Onderscheid

- inkomenschade en vermogensschade
- directe en indirecte schade



# *Uitkomst risicoanalyse*

- De nieuwe regels kunnen leiden tot een nadeligere situatie met betrekking tot de agrarische exploitatie van percelen
  - beregeningsmogelijkheden worden in juridische zin beperkt ten opzichte van nu
  - beperkende maatregelen voor drainagemiddelen
- Dit kan leiden tot een beperking van de gewasopbrengsten (= inkomensschade en directe schade)
- Deze (structurele) beperking vertaalt zich in een waardevermindering gronden (= vermogensschade)
- Omvang mogelijke waardevermindering is afhankelijk is specifieke feiten en omstandigheden
  - bestaand agrarische gebruik, de intensiteit en de variabiliteit (teeltplannen) daarvan en de klimatologische omstandigheden;
- Dit risico op waardevermindering is gelegen tussen: **beperkt en duidelijk**



# *Uitkomst risicoanalyse*

- De voorgenomen nieuwe regels kunnen (deels) worden aangemerkt als een normaal maatschappelijke ontwikkeling die in de algemene lijn der verwachtingen ligt (= geen abnormale last/onevenredig nadeel)
  - drempelpercentage van 2% tot 3%
  - drempelpercentage bepaald welk deel van de schade voor rekening van de benadeelde blijft en welk deel wordt vergoed
- Alleen benadeelden die al hun percelen hebben liggen in een beperkingengebied ervaren een speciale last
- Vergunningenstelsel en overgangsrecht respecteert bestaand gebruik en biedt de mogelijkheid om rekening te houden met de nieuwe regels
  - restschade blijft voor rekening en risico van de benadeelde
- Eventuele (extra) financiële stimulering compenseert in de regel voor een beperkt deel de aanspraak op nadeelcompensatie
- Het nadeelcompensatierisico wordt ingeschat als: **beperkt**



# *Proces*



## *Proces*

- Inloopbijeenkomsten 3-9, 8-9, 10-9
- Klankbordgroep ambtelijk
- Waterportefeuillehouders LTO
- 29-9 DB
- 7-10 AB PEILDAG
- Terinzagelegging oktober – november





**Einde presentatie**